

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Ἄρκει νὰ ἴδῃ τις μίαν εἰκόνα αὐτοῦ, ὅπως ἐκ πρώτης ὄψεως ἀναγνωρίζῃ ὅλας τὰς ἄλλας, χωρὶς νὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχῃ πεπειραμένον ὀφθαλμόν.

Εἶνε ἅγιοι γέροντες κάτισχοι μὲ κεφαλὰς φαλακράς, γυμνάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων μετροῦνται αἱ φλέβες· ὀφθαλμοὶ πεπονημένοι, παρειαὶ λιπόσαρκοι, μέτωπα ρυτιδωμένα, στήθη κοίλα ἐφ' ὧν μετροῦνται αἱ πλευραὶ, βραχίονες καὶ χεῖρες μὲ ὅστα καὶ δέρμα μόνον, σώματα κεκμηκότα, ἐξηγ-τλημένα, ρακένδυτα, ὡρὰ ὡς πτώματα, καταπληγωμένα, καθημαγμένα· εἶνε σκέλεθρα, ἅτινα φαίνονται ὡς νὰ ἐξή-χθησαν τότε ἀπὸ τῶν φερέτρων, φέροντα ἐπὶ τοῦ προσώ-που τὸν τύπον ὄλων τῶν ἀληθῶν τῶν β-στανιστηρίων, τῆς πείνης, τῆς ἀγρυπνίας· μορφαὶ ἀνατο-μικῶν τραπεζῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων δύνασθε νὰ σπουδάσετε ὅλα τὰ μυστήρια τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ. Ἀξιοθαύ-μαστα μὲν διὰ τὴν τόλμην τοῦ σχεδίου, διὰ τὴν ζωηρό-τητα, τῶν χρωματισμῶν καὶ διὰ τὰ χίλια ἄλλα πλεονεκτή-ματα ἅτινα ἀπέδωκαν εἰς τὸν Ριβέρα τὴν φήμην δεξιω-τάτου ζωγράφου, ἀλλὰ ἡ μεγάλη καὶ ἀληθὴς τέχνη, ὧ ! ὄχι δὲν εἶνε ἐκεῖνη.

Ἐπὶ τῶν προσώπων ἐκείνων δὲν εἶνε τὸ οὐράνιον ἐκεῖνο φῶς, ἐκεῖνη ἡ ἀθάνατος ἀκτίς τῆς ψυχῆς, ἥτις ἀποκαλύ-πτει διὰ τῆς θείας θλίψεως τὰς θείας ἐλπίδας, τὰς ἐνδο-μύχους ἀστροφὰς καὶ τοὺς ἀπείρους πόθους, κατὰ τὸν ποι-ητὴν, τὸ φῶς ἐκεῖνο, ὅπερ ἀποσπᾷ τὸν ὀφθαλμόν ἀπὸ τὴν πληγὴν καὶ ἀνυψοῦ τὸν νοῦν εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἄλλ' εἶνε ἡ τραχεῖα θλίψις, ἥτις προξενεῖ φρικὴν καὶ τρόμον, καὶ ἡ καταπόνησις τῆς ζωῆς καὶ ἡ προαι-σθησις τοῦ θανάτου, καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ, ἡ ὁποία φευ-γει, ἀνευ τῆς ἀντανάκλασεως τῆς ἄλλης, τῆς ἀθανάτου, ἥτις ἔρχεται.

Δὲν ὑπάρχει εἰς ἐκ τῶν Ἁγίων ἐκείνων, οὐτινος τὴν εἰ-κόνα νὰ ἐνθυμηταί τις μετ' ἀγάπης.

Τοὺς παρατηρεῖ τις καὶ αἰσθάνεται ψῆχος εἰς τὴν καρ-δίαν, ἀλλ' ἡ καρδία δὲν πάλλει· ὁ Ριβέρα δὲν ἠγάπα.

Καὶ ὅμως διατρέχων τὰς αἰθούσας τοῦ Μουσείου, ὅσον καὶ ἂν ἦτο ζωηρὸν τὸ αἰσθημα οἰνοεὶ ἀποστροφῆς, ἦν πολ-λαὶ ἐκ τῶν εἰκόνων ἐκείνων μοὶ ἐνέπνεον, ἔπρεπε νὰ τὰς παρατηρήσω, καὶ δὲν ἠδύναμην νὰ ἀποσπάσω ἀπ' αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμούς, τόση εἶνε ἡ δελεαστικὴ ἰσχύς τοῦ ἀληθοῦς, ἔστω καὶ ἀπχρῆσμοντος, καὶ τόσον εἶνε ἀληθεῖς αἱ εἰκόνας τοῦ Ριβέρα.

Τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα τὰ ἀγνωρίζον, τὰ εἶχον ἰδῆ εἰς τὰ νοσοκομεῖα, εἰς τοὺς νεκρικοὺς θαλάμους, ὀπισθεν τῶν θυ-ρῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Εἶνε πρόσωπα ἐπαϊτῶν, ψυχορραγούν-των, καταδικασμένων εἰς θάνατον, ἅτινα τὴν νύκτα καὶ σήμερον ἀκόμη, ἐμφανίζονται ἐνώπιόν μου, ὅταν διαβλῖνω ἔρημόν τινα ὁδόν, ἢ διέρχωμαι πλησίον κοιμητηρίου τινός, ἢ ἀνέρχωμαι ἐπὶ ἀγνώστου τινός κλίμακος.

Ἐπάρχουν εἰκόνας τινές, τὰς ὁποίας δὲν δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ· εἰς ἐρημίτης, γυμνός, κείμενος κατὰ γῆς, ὅστις ὁμοιάζει σκελετὸν μὲ τὸ δέρμα· εἰς γέρον ἅγιος, οὐ-τινος ἡ ἐφθαρμένη ἐπιδερμὶς παρέχει τὴν ὄψιν σώματός τινος ἐκδαρμένου· ὁ Προμηθεὺς μὲ τὰ σπλάγχνα ἐξω τοῦ στήθους.

Τοῦ Ριβέρα ἤρεσκε τὸ αἶμα, τὰ κατεσχισμένα μέλη, οἱ σπραγμοί· πρέπει νὰ ἐτέρπετο ἀναπαριστῶν ἀληθῶ-νας, πρέπει νὰ ἐφχναζετο κόλασιν φρικωδεστέρων τῆς τοῦ

Δάντου καὶ νὰ ἐπίστευεν εἰς Θεὸν τρομερώτερον τοῦ Φι-λίππου τοῦ Β'. Ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Μαδρίτης ὁ Ριβέρας ἀντιπροσωπεύει τὸν θρησκευτικὸν τρόπον, τὸ γῆρας, τὰς ἀληθῶνας, τὸν θάνατον.

Φαιδρότερος, ποικιλότερος, λαμπρότερος εἶνε ὁ μέγας Οὐελάσκουεθ. Σχεδὸν ὅλα τὰ ἀριστουργήματα αὐτοῦ εἶνε ἐκεῖ. Εἶνε ὁλόκληρος κόσμος· τὸ πᾶν ἐγράφη· ὁ πόλεμος, ὁ ἔρωσ, ἡ χυδασιότης, ἡ οἰνοποσία, ὁ παράδεισος. Εἶνε πινακοθήκη νάνων, ἡλιθίων, ἐπαϊτῶν, γελωτοποιῶν, μαρ-τύρων, θεῶν. Πάντες ζωντανοί, ὀμιλοῦντες, ἐν στάσει νέαις, εὐτολμοὶ, μὲ τὸ μέτωπον γαλήνιον, μὲ τὸ μειδί-αμα εἰς τὰ χεῖλη, πλήρεις ἀνθηρότητος καὶ ῥώμης· ἡ με-γάλη εἰκὼν τοῦ δουκὸς τοῦ Ὀλιβάρεθ ἐρίππου, ἡ ἔξοχος εἰκὼν *de las Meninas*, ἡ τῶν Κλωστριῶν, ἡ τῶν Οἰνο-ποτῶν, ἡ τοῦ Χαλκείου τοῦ Ἡφαίστου, ἡ τῆς Παραδό-σεως τῆς Βροῆδης· μεγάλοι πίνακες πλήρεις μορφῶν, εἰτι-νες φαίνονται ὡς νὰ ἐξέρχονται ἀπὸ τῆς εἰκόνης καὶ τῶν ὁποίων, ὅταν τὰς ἴδῃτε ἀπαξ, ἐνθυμηθεθὲ ἀκριβῶς καὶ τὴν ἐλαφροτέρην γραμμὴν ἢ κίνησιν ἢ σκιὰν τοῦ προσώ-που, ὡς περὶ προσώπων ζώντων, ἅτινα πρὸ ὀλίγου συνη-τήσατε· ἄνθρωποι, μετὰ τῶν ὁποίων νομίζετε ὅτι ὀμιλή-σατε καὶ τοὺς ὁποίους σκέπτεσθε πολὺν καιρὸν μετὰ ταῦτα, ὡς νὰ ἦσαν πρὸ πολλοῦ γνώριμοι· ἄνθρωποι ἐμ-πνέοντες ἐμπιστοσύνην καὶ προκαλοῦντες σὺν τῷ θαυμα-σμῷ τὸ μειδίωμα, αἰσθάνεσθε δὲ σχεδὸν λύπην ὅτι δὲν δύνασθε νὰ τοὺς ἀπολαύσετε ἢ μόνον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ νὰ ἀναμιχθῆτε μετ' αὐτῶν καὶ νὰ ἀντλήσετε ὀλίγον ἐκ τῆς ἀκμαίας αὐτῶν ζωῆς.

Δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς εὐνοικῆς προκαταλήψεως, ἦν ἐξασκεῖ τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου, δὲν εἶνε ἀ-νάγκη νὰ εἶνε τις γνώστης τῆς τέχνης· ἡ ἀπλὴ γυνή, τὸ παιδίον σταματοῦν πρὸ τῶν εἰκόνων ἐκείνων, κτυποῦν τὰς χεῖρας καὶ γελοῦν. Εἶνε ἡ φύσις, γραφεῖσα μὲ ἀκρίβειαν ἀνωτέρων πάσης φαντασίας. Λησμονεῖτε τὸν ζωγράφον, δὲν σκέπτεσθε τὴν τέχνην, ἀδιαφορεῖτε περὶ τοῦ σκοποῦ. Λέγετε· — Εἶνε ἀλήθεια ! Ἔτσι εἶνε ! Εἶνε ἡ εἰκὼν τὴν ὁποίαν εἶχα εἰς τὸν νοῦν μου ! — Ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ Οὐελάσκουεθ δὲν ἔθεσε τίποτε ἰδικόν του, ὅτι ἀφῆκε ἐλευθέρην τὴν χεῖρα νὰ ἐργασθῇ καὶ ὅτι ἡ χεὶρ δὲν ἔλαμε ἄλλο ἢ νὰ ὀρίσῃ τὰς γραμμὰς καὶ τὰ χρώματα ἐπὶ τοῦ πίνακος ὀπτικοῦ τινός θαλάμου, παράγοντος τὰ ἀληθῆ πρόσωπα, ἅτινα ἐκεῖνος ἔγραψε.

Πλέον τῶν ἐξήκοντα εἰκόνων αὐτοῦ ὑπάρχουν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Μαδρίτης, καὶ ἀπαξ δὲ μόνον ἂν τὰς ἴδῃτε, καὶ ἐπιτροχάδην, δὲν λησμονεῖτε οὔτε μίαν ἐξ αὐτῶν.

Συμβαίνει μὲ τὰς εἰκόνας τοῦ Οὐελάσκουεθ ὅτι μὲ τὸ μυθιστόρημα τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαντσόννη, τὸ ὅποτον ἀπὸ ἀναγνώσεως ὀλίγας φορὰς περιπλέκεται καὶ συναναμίγνυ-ται τόσον μὲ τὰς ἰδιαιτέρας σας ἀναμνήσεις, ὥστε νομίζετε ὅτι ἐζήσατε ἐν αὐτῷ.

Οὕτω καὶ τὰ πρόσωπα τῶν εἰκόνων τοῦ Οὐελάσκουεθ ἀναμιγνύονται εἰς τὸ πλῆθος τῶν φίλων καὶ γνωρίμων μας, νέων καὶ παλαιῶν, ὅλης μας τῆς ζωῆς καὶ ἀνα-παρίστανται ἐν τῷ νῷ ἡμῶν καὶ παραμένουσι μεθ' ἡμῶν, χωρὶς νὰ ἐνθυμούμεθα κἄν ὅτι τὰ εἶδομεν ἐξωγραφημένα.

Καὶ τώρα ἄς ὀμιλήσωμεν περὶ τοῦ Μουρίλλου μὲ τὸν γλυκύτερον ἦχον τῆς φωνῆς, ὅστις εἴμπορεῖ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ στόματός ἡμῶν.

Ὁ Οὐελάσκουεθ εἶνε ἐν τῇ τέχνῃ ἀετός, ὁ Μουρίλλος εἶνε ἄγγελος. Ὁ Οὐελάσκουεθ θαυμάζεται, ὁ Μουρίλλος λατρεύεται. Διὰ τῶν εἰκόνων αὐτοῦ τὸν γνωρίζομεν ὡς νὰ εἶχομεν ζήσει μετ' αὐτοῦ. Ἦτο ὠρατός, ἀγαθός, εὐσεβής.

Ὁ φθόνος ἦτο ἀνίσχυρος νὰ τὸν βλάψῃ. Πέριξ τοῦ στεφάνου τῆς δόξης ἦτο ἡ ἀκτινοβόλος αἴγλη τῆς ἀγάπης.

Ἐγεννήθη διὰ νὰ ζωγραφίσῃ τὸν οὐρανόν. Ἦτο μεγαλοφυΐα ἤμερος καὶ γαλήνιος, ἀνυψουμένη μέχρι τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν πτερόγων πρᾶου ἐμπνεύσεως καὶ διὰ τοῦτο αἱ θαυμαστότεραι εἰκόνες αὐτοῦ ἀποπνέουσιν αὔραν μετριόφρονος γλυκύτητος, ἥτις πρὶν ἀκόμη διεγείρει τὸν θαυμασμὸν προκαλεῖ τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἀγάπην.

Ἐκεῖνο ὅπερ ἐκ πρώτης ὄψεως πλήττει εἶνε ἀφελής καὶ εὐγενής κομψότης τῶν γραμμῶν, ἔκφρασις πλήρης ζωηρότητος καὶ χάριτος, ἄφατος ἁρμονία χρωμάτων. Ὅσον περισσότερο παρατηρεῖ τις, τόσον περισσότερο ἀνακαλύπτει, καὶ ὁ θαυμασμὸς μετατρέπεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς ἠδύτατον συναίσθημα ἀγαλλιάσεως.

Οἱ Ἅγιοι αὐτοῦ ἔχουν ὄψιν γλυκεῖαν, ἥτις τέρπει καὶ παρηγορεῖ. Οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους μετὰ θαυμαστῆς τέχνης συνεσώρευε, κάμνουν τὰ χεῖλη νὰ ὑποτρέμουν ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν φιλημάτων· αἱ Παναγίαι αὐτοῦ, λευκὰ ἐνδεδυμέναι καὶ περιβεβλημέναι κυανῆν ἑφαστρίδα, μὲ μαύρους μεγάλους ὀφθαλμούς, μὲ τὰς χεῖρας συνηωμέναις, λεπταί, εὐλύγιστοι, αἰθέριαι, πληροῦν τὴν καρδίαν εὐφροσύνης καὶ τοὺς ὀφθαλμούς δακρύων.

Οὗτος συνονοῖ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Οὐελάσκουεθ μὲ τὰς ἰσχυρὰς ἐντυπώσεις τοῦ Ριβέρα, μὲ τὴν ἁρμονικὴν διαύγειαν τοῦ Τιτιανού, μὲ τὴν λάμπουσαν ζωηρότητα τοῦ Ρουβένς.

Ἡ Ἰσπανία τῷ ἀπέδωκε τὸ ὄνομα τοῦ Ζωγράφου τῶν Συλλήψεων, διότι οὐδεὶς ὑπερέβη αὐτὸν εἰς τὴν τέχνην τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς εὐγενοῦς ταύτης ἰδέας. Ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Μαδρίτης ὑπάρχουν τέσσαρες μεγάλαι Συλλήψεις.

Ἐγὼ δ. ἤλθον πρὸ τῶν τεσσάρων ἐκείνων εἰκόνων πολλὰς ὥρας ἀκίνητος, σχεδὸν ἐκστατικός. Ἰδίως μὲ ἐνεθουσία ἐκείνη, ἡ μὴ ὀλόκληρος, μὲ τοὺς βραχιόνια ἐσταυρωμένους ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τὴν ἡμισέληνον ἐγκαρτίως παρὰ τὴν ὀσφύν. Πολλοὶ προτιμῶσι τὰς ἄλλας. Ἐγὼ ἔφριτον ἀκούων τοῦτο. Εἶχον κυριευθῆ ὑπὸ ἀνεκφράστου πάθους πρὸς τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο. Πλέον ἢ ἀπαξ, παρατηρῶν αὐτὴν, ἠσθάνθη ἰππίοντα ἐπὶ τῶν πρειῶν μου τὰ δάκρυα. Πρὸ τῆς εἰκόνος ἐκείνης ἡ καρδία μου ἐξηυγενίζετο, τὸ πνεῦμά μου ἀνυψοῦτο εἰς ὕψος κέψεων, εἰς τὸ ὅποιον οὐδέποτε εἶχε φθάσει.

Δὲν ἦτο ὁ ἐνθουσιασμὸς τῆς πίστεως· ἦτο ἐπιθυμία, πόθος τις ἀπειρος πρὸς τὴν πίστιν, ἐλπίς ἥτις μὲ ἔκαμνε νὰ διαβλέπω ζωὴν εὐγενεστέραν, γονιμωτέραν, ὠραιότεραν ἐκείνης, τὴν ὅποιαν εἶχον διαγάγει μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης· νέον τι συναίσθημα τῆς προσευχῆς, ἀνάγκη ὑποχρεοῦσά με νὰ ἔχαπῶ, νὰ εὐεργετῶ, νὰ ὑποφέρω χάριν τῶν ἄλλων, νὰ ἐξαγνίσω, νὰ ἐξευγενίσω τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μου.

Οὐδέποτε ἐπλησίασα τόσον πρὸς τὴν πίστιν, ὅσον κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας, καὶ οὐδέποτε ὑπῆρξα τόσον καλὸς καὶ τόσον τυφερός, καὶ πιστεύω ὅτι ἐπὶ τοῦ προσώπου μου οὐδέποτε ἀνέλαμψε λαμπρότερον ἢ ψυχὴ μου.

Ἡ Ἄλγουσα Παρθένος, ἡ Ἀρία Ἄννα διδάσκουσα τὴν Παρθένον νὰ ἀναγινώσκῃ, ὁ Ἐσταυρωμένος Χριστός, ὁ Ἐθαγγελισμὸς, ἡ Προσκύνησις τῶν ποιμένων, ἡ Ἀρία Οἰκογένεια, ἡ Παρθένος τοῦ Κομβολογίου, ὁ Ἰησοῦς ὡς βρέφος, εἶνε ἄπασαι εἰκόνες θαυμάσαι καὶ ὠραταί, περιβαλλόμεναι ὑπὸ γλυκείας καὶ ἠρέμου αἴγλης, ἥτις εἰσδύει εἰς τὴν ψυχὴν.

[Ἔπεται συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟ ΒΡΑΔΥ

Τὸ ἔκκρεμὸς δεικνύει ἑνδεκάτην πλέον, ἡ Κατερίνα ἐλησμονήθη εἰς τὸ μαγειρεῖον, ὁ πατὴρ Μπακαλόπουλος ἐλησμονήθη ἀποκοιμηθεὶς ἐπὶ τοῦ καναπέ μὲ τὴν χεῖρα ἀκουμβησμένην ἐπὶ τῆς τραπέζης, πρὸ τοῦ κενοῦ ποτηρίου του, παρὰ τὸ ὑποκατὸν σιγάρου του, παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς ρεγχοῦσης συνεύου του, εὐτυχοῦς ὑπὸ τὴν ἐξωγκωμένην κοιλίαν της. Αἱ μικραὶ ἀδελφαὶ ἐτοποθετήθησαν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, σιγηλῇ τῇ φωνῇ συνδιαλεγόμεναι, γελῶσαι διατόρως κατὰ διαλείμματα ἠχηρὸν γέλωτα. Ἡ νύξ εἶνε μαγικὴ, ἡ σελήνη λάμπει πλησιφαῆς ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, λούουσα τὴν κάτωθεν τοῦ ἐξώστου ἐκτεινομένην μικρὰν πλατεῖαν διὰ πλουσίου μελιχροῦ φωτός. Ἀφῆνης δυὰς λιμοκοντόρων διευθύνεται πρὸς τὸν ἐξώστην ἄδουσα :

Δὲν ἠγάπησας !, ὄχι !, ποτέ σου
δὲν ἠσθάνθης παλμούς ἀγωνίας,
τῆς ἐρώσεως ἐκείνης καρδίας
ἧς τὸ βλέμμα δὲν εἶνε ψυχρὸν...

Ἐν ἠχηρὸν χαχαχά ! διακόπτει πρὸς στιγμὴν τὴν ἁρμονίαν των ἐκ τοῦ ἐξώστου, καὶ τὸ ἄσμα ἐξακολουθεῖ :

Δὲν ἠγάπησας !... ὦ ! ἂν ἠγάπας !
ἡ μορφή σου θὰ ἦτο ὠχροτέρα,
καὶ θὰ εἶχες τοῦ ἔρωτος γέρα
χεῖλος τρεμόν, καὶ ὄμμα ὑγρὸν...

Οἱ νέοι ἐκβάλλουσι τοὺς πῖλους τῶν ὑποκλινόμενοι, καὶ ζητοῦντες μάτην νὰ συνδαυλίσωσι θέμα τι ὁμιλίας πρὸς τὴν εὐθαλῆ διαδὰ τῆς κυρῆς Στράταινας Μπακαλοπούλου ἀπέρχονται περίλυποι ψιθυρίζοντες τὸ ἄσμα των :

Δὲν ἠγάπησας !... ὦ ! ἂν ἠγάπας !...

— Τὸν κακὸν σας, καὶ τὸν ψυχρὸν σας ! ... τοὺς συνοδεύει μία φωνὴ γελαστὴ ἐκ τοῦ ἐξώστου. Ἄλλ' ἐκεῖνοι ἀπομακρύνονται συνεχίζοντες τὸ ἄσμα των :

ἡ μορφή σου θὰ ἦτο ὠχροτέρα...

Μετ' ὀλίγον σκιά τις διαγράφεται ἐπὶ τῆς πλατείας περιεργαζομένη τὰ πέριξ, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐκ τοῦ μέρους της ἀντηχεῖ ἔν : ψίτ ! ψίτ !

— Ποιὸς εἶνε, Μαρή ; ψιθυρίζει εἰς τὸ οὖς τῆς ἀδελφῆς της, ἡ εὐτραφῆς Ἐλένη.

— Οὐφ ! ὁ μπακαλῆς, ἀντικρὺ τοῦ πατέρα. Ἄς τον, ἄς τον νὰ γκαρίζῃ, δὲν ἔχει ἀράδα ἀπόψε.

Ἡ σκιά κινεῖται ἀκόμη, ψιθυρίζουσα : ψίτ ! ψίτ !

— Ἀναίδεια ἀπὸ μπακαλῆ ! ἀρθρώνει ἐξ ὀργῆς ἡ μικροκαμωμένη Μαριγώ, πές του καὶ σὺ, καυμένη, τίποτε μὲ καὶ φύγει...

Κ' ἐκείνη, στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ὑποδημάτων της, προτεινούσα τὰ στέρνα, ἀκουμβῶσα ἐπὶ τῶν κιγκλιδῶν τοῦ ἐξώστου τοῦ ψιθυρίζει πολὺ σιγὰ :

— Καλησπέρα, μάτια μου ! ἄχ ! δὲν ἔχω . . . δὲν ἔχω καιρὸ ἀπόψε, μὴ μ' ἐκθέτης ἀδ.κα... καληνύκτα !...

Κ' ἔρχεται καὶ τοποθετεῖται παρὰ τῇ ἀδελφῇ της, μόλις συγκρατοῦσα τὰ γέλια της, καὶ ψιθυρίζουσα :